

Iga kasvanduse eluloos jõuab kätte kord päev, mil kõik kassid, keda tahaks või sooviks kasvandusse jätta – sinna lihtsalt enam ära ei mahu... Igal kodul või majapidamisel on kahjuks oma piirid, milledest rohkem kasse ei saa koju jätta või pole lihtsalt enam võimalik koos pidada. Sest nagu inimesed nii ka kassid omavad lisaks tõuomadustele veel ka oma enda iseloomu ja väärtushinnanguid. Mõni kass klapib imehästi suure seltskonna ja paljude teiste kasside lähedusega, seevastu paljud on aga oma olemuselt sellised staarid, et sooviksid olla oma pererahva ainsad ja kõige olulisemad silmaterad...

Kasvandus Herencia on nüüdseks eksisteerinud ametlike paberite järgi juba 5 aastat ja meie esimene pesakonnad saanud 4,5 aastaseks. Seega natukene ajalugu on meie kasvandusel juba olemas ja loodetavasti väga palju aastaid tulevikku alles ees. ☺

Olen mõnda aega juba mõlgutanud mõtteid rendikodude sisse seadmisest. ☺ Selleks on loomulikult vaja inimesi või perekondi, kes sooviksid endale võtta imekaunist Birma kassi. Kuid lisaks sellele soovile peaks olema ka tahtmist ja kannatust kasvanduse argipäeva, plaanide ja aretustööga ka ühte sammu astuda. See tähendaks pikemat koostööd kasvandusega ja sõltuvalt kassi soost – kas siis kassipoegade kasvatamist või isase kassi puhul lihtsalt mõningaid visiite kodust eemal – kas siis näitustel käimised või aeg-ajalt mõned „romantikaõhtud mõne lootustandva Birma - südamedaamiga“.

Kuid miks peaks tegema koostööd kasvandusega? Võiksin ju endale lihtsalt Birma lemmikuks osta? Küsivad siinkohal kindlasti paljud. Loomulikult võib inimene endale alati Birmakassi lihtsalt heaks sõbraks või seltsiliseks osta, aga lemmiku kvaliteediga kaasneb alati ka kohustus kassi

kastreerimiseks/steriliseerimiseks hiljemalt tema 10-ndaks elukuuks. Mistõttu mingisugust aretustööd ja selles osalemist kõne alla ei tule. Ja vähemalt meie kasvanduses oleme alati püüdnud parimad palad kasvandusse jätta, mistõttu väga suurejoonelistel omadustega kiisupojad lihtsalt „maha müümisele“ ei lähe. Ka edaspidi on meil soov parimad oma võsukesed kasvanduse kirjadesse jätta. Kuid selleks vajamegi inimesi, kes tahaksid sellist parimatest paremat kassi või kiisupoega, kuid on seejuures ka valmis aretustööga kaasas käivate rõõmude ja lisaküsimustega. ☺

Alljärgnevalt püüan lahti seletada natukene täpsemalt rendikodu ideed kui sellist. Kuid kui kellelgi asja vastu huvi tärkab ja sooviks mõnele küsimusele täpsemat või konkreetsemat vastust, siis palun saata see minu meilile

maaris17@hotmail.ee Vastan meelsasti. ☺

Nagu juba alguses mainitud sai on rendikodu parim alternatiiv paljudele üheskoos elavatele kasvanduse kassidele. Iga kasvandus paikneb ju erinevate mõõtmetega elamispiiril – kellel tohutute ruutmeetritega ja paljude ruumidega oma maja ja kellel paaritoaline korter. Kõik see seab ka piirid kasside hulgale kodus. Ka ülejäänud pereliikmete soov ja tahtmine on siinkohal määrav.

Mistõttu ongi igas kasvanduses tõenäoliselt see oma kasside maksimaalne arv täiesti olemas. Kas see on siis 2-3 kassi või 6-8 kassi, kuidas kellelgi just täpselt

võimalik ja meeldiv on. Kuid mida suurem on kasside arv, seda rohkem erimeelsusi kassidel omavahel tekkida võib. Ja mitte ainult. Ka igasuguste viiruste ja bakteriaalsete infektsioonide risk on seda suurem. Kust saadakse üldse viiruseid? Paljud neist levivad kasside omavahelise kontakti teel ja tõttu, kuid ka õhu kaudu ja on haiguseid, mida ka inimesed oma jalanõude või riietega edasi võivad kanda. Mistõttu ei pruugi siinkohal aidata ka kasside grupeeringute sisse seadmine, ehk siis kasside paari - kolme kaupa koos hoidmine. Tulles näiteks kassinäituselt (kust peale veterinaarkliinikute on igasuguste haiguste, viiruste ja üldse igasuguste nakatumiste oht suurim!), sest lihtsalt nii palju kasse on seal korruga koos ja mitte kõik neist pole alati terved! See, et veterinaarne kontroll seda parajasti ei tuvasta, ei tähenda veel, et kõik kassid ka alati täiesti terved oleksid. Käies koju jõudes kõik ruumid läbi – on ikkagi väga suur oht, et keegi kassidest võib ka nakatuda. Ja hiljem võivad sama nakkuse saada juba ka teised kassid. Nagu nõiarang.

Nii, et siit juba esimene plusspunkt rendikodu aadressil. Ka rendikodud külastavad aeg-ajalt näituseid ja käivad kliinikus kontrollis, kuid koju tulles on need kiisud seal üksinda. Puudub kontakt teiste kassidega. ☺

Eriti hea meel on meie kasvandusel muidugi leida inimesi, kes sooviksid enda juures mõnd aretusisast pidada. Teatavasti on nii, et kui ühes kasvanduses elavad koos nii isased kui ka emased kassid, siis on vaja pidevalt jälgida, et „üllatusi ei juhtuks“. Pean siinkohal silmas planeerimata paaritusi. Sest tunnetab isane kass ju kindlasti enne inimest, millal mõnel emasel kassil jooksukas on algamas. Seetõttu hoiavadki kasvatajad enamasti isast kassi emastest lahus. Kuid isased kassid on oma loomult sellised, kes vajavad oma elutegevuseks kindlasti suuremat territooriumi, kui emased. Ka ei taha ükski kasvataja hea meelega isast kassi kuskil üksinduses ja omaette hoida – eriti veel Birma kassi puhul võib see väga rängalt tema iseloomule mõjuda. Birma tahab olla inimese läheduses, seltskonnas ja pideva imetluse ning tähelepanu keskmes. Samuti on teada ja tuntud fakt, et ka mitut isast üldjuhul koos hoida ei saa – aja möödudes tekib isastel ikka erimeelsusi, mis tihtilugu lihtsalt füüsiliste noomituste kujul klaarimisele lähevad... Ka see pole meeldiv ja soovitud ühegi pere poolt, ma arvan... Isase kassi puhul kolmandaks oluliseks punktiks võiks veel lugeda märgistamise kommet. Teavad ju enamus inimestest, et isastel kaslastel selline komme looduse poolt kaasa on antud – märgistada oma territooriumit. Minu kogemused näitavad seda, et tihtilugu käib märgistamine kaasas just kasvanduses või siis ka kodus, kus elab mitmest erinevast soost kasse. Ehk siis – eraldi elaval isasel kassil on palju suurem hingerahu, puuduvad pidevalt ärritavad ja meeli segavad lõhnaelamused (emaste kasside näol), mistõttu ei pea nad ka pidevalt pead vaevama oma territooriumi määramise ja maha märgistamisega. Ühesõnaga – saavad nautida 100%liselt oma pererahva armastust, saavad liikuda vabalt oma kodus ringi ja võtta osa kõigist igapäevastest perekondlikest tegevustest. ☺

Pealegi on igal kassil vaja seda oma inimest ja parimat sõpra. Kui nüüd kasvanduses peavad kassid ikkagi omavahel perenaise või peremehe tähelepanu nimel võistlema, siis elades personaalses kodus – on omanik vaid selle kassi päralt. ☺

Millised on soovitatavad nõuded rendikodule? Kõige olulisem on tahe endale võtta väga hea kvaliteediga Birma kassi! Loomulikult oleksime väga rõõmsad, kui rendikodu või rendikodud asuksid kasvanduse läheduses ehk siis Tallinna – Keila piirkonnas, kuid see ei ole kindlasti kõige tähtsam punkt asja juures. Rendikoduks sobib väga hästi lastega pere, kuna meil endal on lapsed ja kõik meie kassid on kenasti sotsialiseeritud - läbi saamaks lastega ja harjunud ka külaliste poolt neile osaks langeva lisatähelepanuga. Kuna Birma kass on väga seltskondlik ja üldjuhul ei armasta üldse üksi olemist, siis keegi võiks tal ka kodus argipäeviti seltsiks olla – ükskõik kas siis keegi pereliikmetest või mõni neljajalgne sõber. Kuid ka see ei ole määrav tegur.

Milliste tingimustega kass rendikodu lähed? Kui palju maksab rendikass? Vastus sellele küsimusele pole lihtne, kuna pole kaht täpselt sarnast kassi. Mistõttu tingimused varieeruvad iga isendi puhul suuresti ja on kasvanduse ja rendikodu omavahelise kokkuleppe tulemus. Kuid üldjuhul maksab rendikodu pakkuja kasvatajale kassi tagatisraha, mida siis kokkulepitud tingimuste täitmisel kas vähendatakse või makstakse kasvataja poolt üldse tagasi. Kui kasvatajapoolsed soovid, ootused ja lootused või tingimused jäävad sootuks täitmata – ei toimu kasvataja poolt ka kindlasti mitte mingisugust hüvitust rendikodu pakkujale. Näiteks: emase kassi või kassipoja puhul on tavaliselt kokkuleppeks 1-2 pesakonna üles kasvatamine 12 –ne nädalasteks, peale mida suunduvad need kiisulapsed kas nende uutesse kodudesse või kasvandusse. Kui tagatisrahaks on näiteks kokkulepitud lemmiku kassipoja hind, siis soovitud pesakondade saamise ja üles kasvatamise korral hüvitab kasvataja sellest tagatisrahast kas osa või mõnikord ka kogu summa (vastavalt saadud pesakondade arvule). Kõik sõltub loomulikult eelnevast kokkuleppest. Kuid kui kassi 3-4 aastaseks saamiseni pole tal ühtki pesakonda olnud – siis ei ole ka kasvatajal võimalik tagatisraha tagasi maksta. Sel juhul rendikodu omanik on ikkagi saanud lemmiku raha eest endale super hea showkvaliteediga kassi, tihti peale parima, mis kassipoegadest sünnib. ☺

Isase kassi puhul on see tavaliselt mingi aeg (3-4 aastat), millal kasvandus võib teda oma äranägemise kohaselt aretustöös kasutada – kõik õigused antud kassi aretustegevuseks on ainult kasvandusel!!! Selle kokkuleppelise aja möödumisel ja soovitud tulemuste saavutamisel saab isase kassi kastreerida ja kõik tema omandiõigused lähevad peale kastreerimist ka rendikodule üle. ☺

Nüüd sooviksin siinkohal mõne sõna pajatada ka kuludest... Kõik igapäevased kulutused rendikassi toidule, kassiliivale, hügieenitarvetele, pesadele, ronimispuudele jms. eluks vajalikule (mida ka lemmiku kassipoja omanik oma kassi ostmisel teeks või kulutaks), ka igaaastased regulaarsed vaktsineerimised – jäävad rendikodu kuluartikliteks. Kasvataja poolt on tehtud kõik kassipoja uude

koju minekuks vajalik – 2x vaktsineeritud, mikrokiip, EU-pass, pedigree, regulaarsed ussikuurid. Enne paaritamist vajalikud tervisetestid, veregrupi määramine jms on kõik kasvataja otsustada ja tasuda. Ka planeeritud näitusekulud ja paaritamisega seotud kulutused jäävad alati kasvataja kanda. Näiteks emase kassi puhul kassipoegade kasvatamisel on kaks võimalust – kas rendikodu soovib kassiema ja kassipoegadega ise tegeleda ja kassipojad sünnivad sel juhul rendikodus. Sellise variandi puhul on rendikodul 24/7 kasvataja toetus, nõuanded ja abi alati käepärast võtta. Kasvataja telefon on ööpäev läbi oma kassiomanike päralt! Sellisel juhul maksab kasvataja ka kõik kassipoegadele vajaminevad veterinaarsed kulutused ning toiduraha (tšekkide alusel) kinni. Teise võimalusena tuleb kassiema paar nädalat enne oodatavat sünnitust kasvandusse elama, sünnitab oma beebid siin ja kasvatab oma lapsukesed kasvanduses ka üles. Sel juhul on kõik kulutused antud ema kasvanduses viibimise ajal ka kasvataja kanda. Kuid antud variandi puhul peab siis arvestama, et antud kassiema on oma tavakodust eemal umbes 4 kuud... ☺ Ja kõik otsused rendikassi poegade osas on kasvataja teha, ka tulu müüdüd kassipoegadest jääb kasvatajale. ☺ Kuna ka kõik kulutused alates paaritusest kuni kassipoegade 12.-ne nädalaseks saamiseni on ju kasvatajapoolsed. ☺ Isase kassi puhul on rendikodul kanda kõik igapäevaseks eluks vajalikud kulutused, nagu eelpool juba emase kassi puhul mainitud. Kuid võimalikud näitusekulud ja tervisetestid enne paaritust on kasvataja kanda. Kõik õigused taolise isase aretuses kasutamiseks on vaid kasvatajal! ☺ Ka paaritustest saadud tulu jääb kasvatajale (üldjuhul meie kasvandus isase kassi teenust küll teistele kasvatajatele välja ei paku kuid aegade jooksul võivad mõned erandid ikka ette tulla). ☺

Kuna soovime oma kassidele pakkuda vaid parimat, siis arvan, et igale kassile on ikkagi parim tema enda kodu! ☺ Elu kasvanduses on tihtipeale küll värvikirevam ja vahest ka huvitavam või seltskondlikum. Kuid oma kodu ja see üks ning ainus perenaine (või ka peremees) on Birma kassile väga vajalik ja tähtis. ☺

Nii, et kui leidub inimesi, keda sellised võimalused võiksid huvitada või paeluda – palun andke meile endast teada maaris17@hotmail.ee

Iga konkreetne juhtum on alati natukene teistest erinev ja seega on täpsed tingimused alati läbirääkimiste ja kokkulepete küsimus. Peamine on tahe Birma kassi võtta, tema eest hoolitseda ning tema sõprusest, armastusest, erilisusest osa saamine ning miks mitte ka kassipoegade sündimise ja kasvatamise tähtsates sündmustes osalemine. ☺

Eestis pole rendikodude teema veel väga kõne all olnud. Tõenäoliselt on iga kasvandus mõnd looma küll mõne hea sõbra juures hoidnud või pidanud, kuid mainiksin siinkohal, et näiteks Soomes on sellised kodud aastaid eksisteerinud. Arvan, et ka paljudes teistes riikides ja seda peetakse igati loomulikuks ja nii mõnedki kassiomanikud armastavad sellist varianti omale tõupuhta kiisu võtmiseks kasutada...

Kuid arvan ka, et mis sobib ühele ei pruugi seejuures sobida veel teisele või kõigile inimestele. Ja igäüks peab siinkohal kuulama ikkagi oma sisetunnet ja lähtuma sellest. Kindlasti on ja jääb väga palju inimesi, kes tahavad, et nende kass oleks ainult nende enda oma, kuuluks vaid neile ja soovivad vaid ise otsustada oma kassi heaolu ja elamise üle. Mõistan neid inimesi väga hästi. Kuid, kui antud pika lugulaulu lõpuni lugenute seas leiduks ka rendikodust huvitunuid – siis sooviksime Teist teada saada. Kirjutage meile natukene endast ja oma perest. Millist kassi Te sooviksite oma kodus tulevikus näha (isast, emast, mis värvitooni Teie unistus välja võiks näha jne). Omavaheliste mõttemaailmade sobivuse korral leiame ka ehk võimaluse koostööks ja kindlasti Teile pasliku kiisu... ☺

Nii, et ka selline variant omale Birma kassi soetamiseks on nüüdsest võimalik!
☺

Mis muud, kui ikka julgelt oma unistustele vastu! ☺

Kasvandus „Herencia“
Detsember 2013